

Verslag: de heer Van Vlodrop

Toekomst MTB en uitvoering reïntegratie

Aanwezig

Voorzitter: de heer Schoffeleers.
College: wethouder Willems.
Griffie: de heer Cobben.

De dames Korsten, Nuyts en Godwin

De heren Hoen, Mertens, Gunther, Nelissen, Pieters, Steijns, Geelen, Peters, Es Sadki en Severijns

De **voorzitter** heet iedereen om 17.00 uur welkom. Het betreft een informatiebijeenkomst met een presentatie over de ontwikkelingen bij de MTB. Na de presentatie is er gelegenheid om vragen te stellen.

De heer **Kratsborn** geeft een samenvatting van de eerder verstuurd presentatie over het onderwerp. Het gaat om het advies Rapport Nijkerken, Toekomstige Uitvoering Participatiewet. In een vervolgproject wordt bekeken of de aanbevelingen financieel en inhoudelijk haalbaar zijn. Tevens gaat het om een doorrekening van de opgestelde toekomstscenario's MTB en het doorrekenen van de consequenties van het loskoppelen van Phoenix, Annex en Prolabor. Het onderzoek is nog niet afgerond. De raad wordt nu geïnformeerd over de huidige stand van zaken.

De uitgangspunten van de plannen liggen vast in de Participatiewet en het beleidskader dat de gemeenten in Maastricht-Heuvelland hebben vastgesteld. Het gaat om werken en participeren naar vermogen, economische zelfstandigheid van de burgers, eigen verantwoordelijkheid en integrale en maatwerkgerichte dienstverlening met nieuwe verbanden en nieuwe methodieken. Mensen met beperkingen moeten zoveel mogelijk aan het reguliere arbeidsproces kunnen deelnemen met aandacht voor het arbeidsfit maken van de mensen.

De organisatie van de re-integratie gaat uit van onderstaande drieluit.

- Diagnose; met een quickscan van wat mensen kunnen, uitgevoerd door SoZa.
- Plaatsing; met een centrale benadering, de éénloketedachte; vraaggericht met aandacht voor aanbodgeschiktheid.
- Ontwikkeling; casemanagement voert samen met de betrokkene de regie op het proces met een grote rol voor MTB.

De organisatie van de re-integratie wordt dus vereenvoudigd. Er zijn nog slechts drie instellingen bij betrokken: SoZa, Podium 24 en MTB nieuwe stijl. Maar ook kunnen derden worden ingezet.

Voor de herstructurering MTB zijn vier scenario's ontwikkeld.

1. Afbouwen WSW-oud; mensen worden extern geplaatst.
2. Afbouwen WSW-oud in combinatie met dagbesteding; de infrastructuur van MTB wordt gebruikt voor dagbesteding.
3. Afbouwen WSW/oud in combinatie met een leerbedrijf; MTB als kweekvijver voor vacatures in de markt; MTB is hierbij geen werkgever. De bemiddeling vindt plaats door Podium 24.
4. Nieuwe mensen worden alleen in reguliere arbeidsplaatsen geplaatst.

Financiële consequenties voor MTB.

Als er geen maatregelen worden genomen, lopen de tekorten op tot 8 miljoen euro. Bij scenario 1 is sprake van een negatief saldo van 5,9 miljoen euro in 2020. Een minimale variant kan een besparing opleveren van 1,5 miljoen euro in 2020. Het onderbrengen van de dagbesteding en leerwerkbedrijf bij MTB levert een negatief saldo op van ruim 4 miljoen euro in 2020.

Voor de dekking van de tekorten kunnen alternatieven worden gezocht. Ook kan sprake zijn van een gemeentelijke bijdrage of kan gebruikt gemaakt worden van eventuele overschotten.

Per 1 januari 2016 worden de instanties (delen van) Soza, Phoenix, Podium24 en Prolabor worden samengevoegd en kan MTB verder worden afgebouwd en onder andere omgebouwd worden als leerwerkbedrijf. In de periode tot 2019 kan verder gewerkt worden aan de transformatie.

Het onderzoek naar onder andere dagbesteding is nog in volle gang. Daarbij worden zaken meegenomen als de vennootschapsbelasting en de budgetten voor de herstructurering van de WSW-bedrijven. Op 7 juli 2015 nemen de colleges een besluit. In september 2015 volgt de raadsinformatiebrief.

De **voorzitter** vraagt de aanwezigen een reactie te geven op de presentatie.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Hoen) heeft geen opmerkingen over het gepresenteerde - technische - verhaal. Hij vraagt om meer onderzoek te doen naar mogelijkheden en kansen voor MTB.

Wethouder **Willems** herhaalt dat het onderzoek nog niet is afgrond. Spreker is bereid om nader onderzoek te doen naar nieuwe kansen. Daar hangt echter een prijskaartje aan. Het college zal de raad scenario's voorleggen met bijbehorende financiële consequenties.

PvdA (mevrouw Godwin) is blij dat er nu meer duidelijkheid komt over de MTB. Het wordt straks duidelijker voor mensen waar ze precies moeten zijn voor bijvoorbeeld subsidiebanen of werken met behoud van uitkering. De gemeente krijgt straks weer meer de regie. De PvdA heeft eerder gevraagd om de caseloads van medewerkers van SoZa te verlagen. Spreekster vraagt de wethouder om daar in de scenario's rekening mee te houden, zodat de medewerkers meer aandacht kunnen geven aan de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De PvdA juicht het toe dat het werkgeversloket in stand blijft. Dat zorgt ervoor dat burgers bij één loket terecht kunnen. De portefeuillehouders zijn op enkele aanbevelingen in het rapport afgeweken. Zo zou een onderzoek plaatsevinden door de directie van MTB en de directeur van Sociale Zaken. Wat is de reden dat het onderzoek alleen door Sociale Zaken wordt uitgevoerd?

Wethouder **Willems** zegt toe aandacht te besteden aan de caseload. Spreker heeft er verder voor gekozen om de directeur Sociale Zaken het onderzoek aan te laten sturen (met een open vizier naar de MTB) om de dagelijkse aansturing los te koppelen van dit onderzoek. Hij benadrukt (bij monde van een ambtenaar) dat het onderzoek samen met MTB wordt uitgevoerd. Het is beter om de opdrachtgeversrol bij Sociale Zaken te leggen om te voorkomen dat de slager zijn eigen vlees keurt.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) wil weten wat het doel van de Participatiewet is: de afbouw van de WSW of het begrotingstekort zoveel mogelijk terugdringen? Het is goed dat de bedrijven worden samengevoegd. Spreekster wil weten wanneer het einddoel bereikt is en de laatste WSW'er is verdwenen, nu geen nieuwe WSW'ers meer worden opgenomen. Het is belangrijk dat zoveel mogelijk mensen participeren, ook bij MTB. Nu wordt echter alles ontbeend. MTB'ers moeten naar regulier werk toegeleid worden. Dat zal ertoe leiden dat veel mensen in de bijstand terecht komen. De Liberale Partij Maastricht vraagt daarom naar de kosten van de verschillende scenario's. Is het leerwerkbedrijf bijvoorbeeld ook bedoeld voor de WSW'ers en is daar dan wel geld voor? De Liberale Partij Maastricht maakt zich tot slot ook zorgen over de dagbesteding.

Wethouder **Willems** antwoordt dat het doel van de Participatiewet is om zoveel mogelijk mensen met een beperking naar regulier werken toe te leiden met een centrale benadering van de arbeidsmarkt en de nadruk op het arbeidsfit maken van mensen. De staatssecretaris denkt dat de laatste WSW'er over de dertig jaar uitstroomt.

Scenario 1 leidt tot een negatief resultaat van 8 miljoen euro in 2020. De bottomline-variant kan leiden tot een voordeel van 1,5 miljoen euro in 2020 (op het bedrag van 8 miljoen euro). Scenario 2 (met dagbesteding) kan leiden tot een voordeel van 200.000 euro. De inzet van een leerwerkbedrijf kan zorgen voor een voordeel van 150.000 euro. Scenario 4 is gelijk aan scenario 2, maar met de centrale inzet van Podium 24 (waarbij MTB geen rol heeft).

GroenLinks (mevrouw Korsten) constateert dat het participatiebudget 30 miljoen euro bedraagt. Zij wil weten wat de relatie is met de genoemde bedragen.

Wethouder **Willems** deelt mee dat 24 van 30 miljoen euro van het (structurele) participatiebudget naar MTB gaat. 6 miljoen euro blijft over voor re-integratie-activiteiten. De genoemde tekorten

moeten uit dat bedrag van 6 miljoen euro komen. Er wordt nu getracht om dat tekort zoveel mogelijk te mitigeren.

De heer **Kratsborn** deelt mee dat het WSW-budget deel uitmaakt van het participatiebudget. Op het WSW-budget wordt de komende jaren bezuinigd. Dat zorgt ervoor dat het participatiebudget daalt naar uiteindelijk 25 miljoen euro.

De **voorzitter** vraagt de wethouder al deze financiële informatie inzichtelijk te maken.

CDA (de heer Geelen) deelt mee dat de exercitie al start in januari 2016 en wil weten wanneer de raad zijn keuze kan bepalen.

Wethouder **Willems** antwoordt dat financiële implicaties van besluiten van het college via de begroting aan de raad worden voorgelegd. Hij benadrukt dat het een verantwoordelijkheid van het college is om (bijvoorbeeld) de structuur van de MTB te bepalen. De raad heeft het budgetrecht en heeft dus invloed op de keuzes van het college.

De **voorzitter** deelt mee dat inhoudelijk keuzes ook financiële consequenties hebben. Spreker stelt voor om een traject te organiseren om de raad goed in stelling te brengen met bijvoorbeeld een informatieve bijeenkomst in september 2015. In de sessie van deze avond kan huiswerk worden meegegeven aan de wethouder. Spreker stelt voor om nu de besprekingen te beperken tot de hoofdlijnen.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) kondigt aan zich door ambtenaren nader te laten informeren over de financiële consequenties.

De **voorzitter** herhaalt dat het onderzoek nog niet is afgerond. De openstaande zaken zullen door de wethouder worden meegenomen. In september 2015 zal de raad een keuze kunnen maken uit de verschillende scenario's met bijbehorende financiële consequenties.

Wethouder **Willems** deelt mee dat een van de kerncompetenties van MTB het leerwerkbedrijf is. Het heeft geen betrekking op WSW'ers. Het kan straks wel een rol spelen bij de toeleiding van WSW'ers naar garantiebanen.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) vindt niet dat haar vragen beantwoord zijn.

De **voorzitter** vindt de vragen te gedetailleerd. Hij constateert verder dat de vragen van de Liberale Partij Maastricht zijn beantwoord en geeft het woord aan de volgende spreker.

VVD (de heer Severijns) is blij met de duidelijke structuur van de MTB. Het baart spreker wel zorgen dat er tekorten blijven bestaan. Hij wil weten aan welke alternatieven wordt gedacht voor de financiering van de tekorten.

Wethouder **Willems** antwoordt dat dat moet blijken uit het onderzoek dat nog gaande is.

Partij Veilig Maastricht (de heer Peters) is blij met de positieve ontwikkelingen. Spreker heeft nog een aantal vragen en opmerkingen.

- De gemeente Meerssen heeft een nieuwe variant bedacht. Krijgt Meerssen daarmee een uitzonderingspositie?
- Wat zijn de personele gevolgen van de samenvoeging van organisaties en de nieuwe taken?
- De directie van de MTB heeft geen persoonlijke uitnodiging voor dit overleg ontvangen. Spreker vraagt de griffie daar in het vervolg beter aandacht aan te schenken.

De **voorzitter** zegt toe dat laatste te onderzoeken.

Wethouder **Willems** deelt mee dat Meerssen een afzonderlijke MTB BV heeft. Spreker zegt toe daar verder met die gemeente over te spreken. Het sociaal plan voor de medewerkers van de betrokken organisaties is gereed. Daarin is een uiterste inspanningsverplichting opgenomen om iedereen onderdak te verlenen. Spreker zegt toe de raad bij de bespreking van de Begroting 2016 te informeren over de te verwachten personele consequenties.

CDA (de heer Geelen) pleit voor eenduidigheid, ook regionaal. MTB heeft veel goed werk gedaan en kan nu met deze wijzigingen in de - financiële - problemen komen. Hoe gaat de gemeente om met de gevolgen van deze - mogelijke - sterfhuisc constructie? Spreker vraagt ook meer inzicht in mogelijke alternatieven en de inzet van derden.

Wethouder **Willems** stelt voor om onderzoek te doen naar mogelijkheden om samen te werken met andere organisaties die actief zijn in het sociale domein, bijvoorbeeld op het gebied van dagbesteding. Het doel is om de MTB toekomstbestendig te maken, ook als dat - op korte termijn - geld kost. MTB is een van de beste presterende SW-bedrijven in Nederland. Het is de wethouder wat waard om dat bedrijf te behouden. Hij wil verder het onderzoek afwachten en zegt toe geen onomkeerbare besluiten te nemen zonder dat de raad daarin gekend wordt.

CDA (de heer Geelen) wil weten of de structuur van het bestuur ook wordt aangepast en vraagt meer informatie over governance.

Wethouder **Willems** legt uit dat de structuur altijd de strategie volgt. In de algemene aandeelhoudersvergadering praten de portefeuillehouders op gelijkwaardige voet met elkaar.

GroenLinks (mevrouw Korsten) is blij dat de structuur aanmerkelijk vereenvoudigd wordt. De structuur en strategie moeten gericht zijn op de doelstelling van de Participatiewet: zoveel mogelijk mensen op de juiste plek aan het werk krijgen. De raad heeft echter eerder besluiten genomen over een andere organisatie van beschut werken. Spreker vraagt de wethouder welke garantie de mensen die hiervan gebruik maken, hebben. Er komt een experiment met een nieuw instrument: Werk en Bijstand. Spreekster vraagt daar meer informatie over. Als het MTB de genoemde aanvullende taken niet gaat uitvoeren, wat is dan het traject dat gevolgd wordt op het gebied van besluitvorming?

Wethouder **Willems** deelt de zorg of er wel voldoende mensen geplaatst kunnen worden in garantiëbanen. Daarom ook houdt de minister de Quotumwet achter de hand, waarbij werkgevers zaken dwingend opgelegd kunnen worden. De wethouder zegt toe om voor 1 juli 2015 nadere informatie te verstrekken over hoe de gemeente in de toekomst omgaat met beschut werken. Het experiment betreft de zelfredzaamheid van de mensen. Consulents begeleiden daarbij mensen richting werk. Later worden de resultaten vergeleken. De wethouder zegt toe iedereen goed te informeren, ook over de budgettaire consequenties van de herstructurering van de WSW. Het zou catastrofaal zijn als de raad kiest voor een geheel andere oplossing dan de voorstellen van het college.

Seniorenpartij (de heer Nelissen) is tevreden met het functioneren van de MTB. In de plannen is sprake van één re-integratiebureau (Podium 24). De Seniorenpartij steunt die plannen. De fractie kiest voor een combinatie van de scenario's 2 en 3. Dan krijgen de mensen een beschutte plek en worden goed opgevangen. Er zullen altijd mensen zijn, die geen baan vinden op de reguliere arbeidsmarkt. De combinatie biedt ook meer ruimte voor opleiding en leerwerkplekken voor mensen die wel nog kansen hebben op de arbeidsmarkt. Spreker heeft verder nog een aantal vragen .

- Wat doen de Pentasz-gemeenten? Sluiten zij zich aan bij Maastricht-Heuvelland of blijven ze bij de WOZL?
- De informatie over de financiën is onvoldoende. Zo is er geen aandacht voor de opbrengsten van de MTB-bedrijven.
- Moeten bij een wijziging van de bestuursvorm ook statuten aangepast worden?
- Spreker vraagt om een toelichting op de genoemde hogere toegevoegde waarde.
- Kosten de samenwerkingen ook extra geld?
- Wat is precies regulier werk?

De Seniorenpartij vraagt een duidelijk inzicht in de financiële consequenties. Spreker vraagt de wethouder die informatie uitgebreid (schriftelijk) aan te leveren.

Wethouder **Willems** zegt dat toe. Wat betreft de Pentasz-gemeenten zijn er twee opties: (kostenneutraal) onderbrengen in de MTB of het oprichten van een eigen werkbedrijf. De wethouder kan geen termijn noemen waarop gemeenten hun zaken zullen hebben afgewikkeld. In juli 2015 zal

de raad een voorstel worden voorgelegd voor de samenvoeging van de drie sociale diensten. Zaken moeten voor de bespreking van de begroting zijn afgewikkeld.

Spreker is voorstander van een gezamenlijke regionale arbeidsmarkttoeleiding, ook voor mensen met een beperking. Of de bestuursvorm gewijzigd wordt, is nog niet duidelijk. Dat is afhankelijk van de gekozen strategie.

SP (de heer Gunther) blijft zich zorgen maken over de mensen die afhankelijk zijn van beschut werk. Blijft hun werk gegarandeerd en wat gebeurt er met de mensen met een WSW-indicatie die op de wachtlijst staan?

Wethouder **Willems** sluit zich aan bij deze hartenkreet. Hij zegt toe zijn uiterste best te doen om de mensen een soortgelijke voorziening te kunnen bieden. De WSW'ers (ook op de wachtlijst) behouden hun indicatie en komen in aanmerking voor een garantiebaan.

D66 (de heer Mertens) constateert dat er zwaar weer op komst is. Het gaat om miljoenen euro's. De politiek staat voor moeilijke keuzes. Spreker ziet uit naar een reactie van de aanwezigen op de publieke tribune.

De heer **Bunnik** (or MTB regio Maastricht) vraagt meer informatie over het eerder genoemde sociaal plan. Dat is bij de or niet bekend.

Wethouder **Willems** deelt mee dat het sociaal plan in het bestuur is besproken. De wethouder deelt (bij monde van de gemeentesecretaris) mee dat zaken met het dagelijks bestuur van de or zijn besproken. Het sociaal plan en sociaal convenant zijn in concept klaar en worden de komende tijd besproken met de bonden. Als organisaties ophouden te bestaan, is er sprake van een pakket van maatregelen. Mensen wordt een traject aangeboden van werk naar werk. Het plan voor de regio Maastricht is nog niet gereed.

De heer **Peter** (voorzitter WAOWIA-groep Maastricht-Heuvelland, voorzitter van het platform Gehandicaptenbeleid en deelnemer van het EVI-panel; Ervaren, Verbeteren en Innoveren) vraagt de voorstellen van de cliëntenraden mee te nemen bij besprekingen over het sociale domein. De regering ratificeert binnenkort een VN-verdrag (bescherming gehandicapten). Dan mag er geen onderscheid gemaakt mag worden voor mensen met een beperking. Daarmee is nog geen rekening gehouden in de stukken, onder andere op het gebied van beschut werken.

De **voorzitter** vraagt spreker concrete vragen te stellen.

De heer **Peter** vindt deze bijeenkomst geen stadsronde, maar een vragenuurtje voor raadsleden. Hij vraagt de voorzitter om dat in de toekomst goed te communiceren.

Wethouder **Willems** benadrukt dat er nu al optimaal rekening wordt gehouden met het VN-verdrag.

CDA (de heer Geelen) begrijpt de opmerking van de heer Peter dat het geen stadsronde is.

De **voorzitter** deelt mee dat het gaat om een informatieronde. Daarin is ook ruimte voor de burgers om vragen te stellen.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Hoen) stelt voor om dan eerst de burgers het woord te geven.

Tweede ronde

GroenLinks (mevrouw Korsten) vraagt opheldering over beschut werken in het rapport Nijkerken.

Wethouder **Willems** deelt mee dat de definitie van beschut werken in de Participatiewet anders is dan nu het geval is. Spreker zegt toe de mensen die er nu gebruik van maken onderdak te bieden.

CDA (de heer Geelen) vraagt informatie over het aantal mensen dat er nu gebruik van maakt. Spreker stelt verder voor om de website te vereenvoudigen, zodat mensen zaken gemakkelijker kunnen vinden.

De **voorzitter** zegt toe dat aan de orde stellen.

Liberale Partij Maastricht (mevrouw Nuyts) wil weten of er slechts geld en aandacht is voor kerntaak van MTB (het plaatsen van de bestaande WSW'ers). Of is er ook aandacht voor andere zaken?

Wethouder **Willems** deelt mee dat de raad zijn eigen kleur van het beleid kan bepalen door middel van het indienen van moties en amendementen. Dat geldt ook voor de toekomstscenario's van MTB.

Maastrichtse Volkspartij (de heer Hoen) ziet uit naar de invulling van de samenwerking met andere gemeenten.

Wethouder **Willems** deelt mee dat er nauw contact is met de gemeente Eijsden-Margraten. Verder zitten de gemeenten van Maastricht-Heuvelland op een lijn.

De **voorzitter** stelt voor om daarvoor contact te houden met de diverse gemeenteraden. Hij sluit de bespreking van dit onderwerp af en sluit het overleg om 18.25 uur.